TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖN LAUSUNTO

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi merilain 1 luvun ja alusrekisterilain muuttamisesta; HE 9/2021 vp

Esityksen mukaan merilakiin lisättäisiin säännökset ulkomaisessa alusrekisterissä olevan Suomeen ilman miehistöä rahdatun ulkomaisen aluksen hyväksymisestä määräajaksi suomalaiseksi ja aluksen rekisteröinnistä liikenneasioiden rekisteriin tai Ahvenanmaan valtionviraston ylläpitämään alusrekisteriin. Alus olisi tällöin omistuksen osalta merkitty toisen valtion alusrekisteriin ja käytön osalta Suomen rekisteriin. Alus käyttäisi Suomen lippua sen ajan, kun se on hyväksytty suomalaiseksi.

Tämän ns. kaksoisrekisteröinnin mahdollistamisella rahdattaessa ulkomaan lipun alla oleva alus Suomeen pyritään edistämään suomalaisten varustamojen kansainvälistä kilpailukykyä lisäämällä joustavuutta niiden liiketoiminnassa sekä lisäämään sitä kautta Suomen lipun alla olevaa tonnistoa. Samalla tarkoituksena on parantaa suomalaisten merenkulkijoiden työllisyyttä. Esityksessä olevan arvion mukaan Suomen lipun alla kulkevan tonniston osuus merikuljetuksissa voi hieman lisääntyä ja logistiset kustannukset voivat alentua hieman. Samalla myös suomalaisten merenkulkijoiden työllisyys voi parantua.

Työ- ja elinkeinoministeriö on arvioinut esitystä kolmesta näkökulmasta: elinkeino- ja työllisyyspolitiikan kannalta, työlainsäädännön kannalta (merityö) sekä huoltovarmuuden kannalta.

Elinkeino- ja työllisyyspolitiikan kannalta esitys on kannatettava, koska se arvion mukaan parantaa suomalaisten varustamojen kilpailukykyä ja voi myös parantaa työllisyyttä.

Suomen merityölainsäädäntö soveltuu työhön, jota tehdään suomalaisessa aluksessa. Kun ulkomaisessa alusrekisterissä oleva alus rekisteröitäisiin esityksessä tarkoitetulla tavalla käytön osalta Suomen rekisteriin, aluksella tehtävään työhön sovellettaisiin Suomen merityölainsäädäntöä. Työntekijät olisivat myös merimiesten palkkaturvan piirissä ja meripanttioikeus turvaisi saatavien maksunsaantia. Esitysluonnosta on

lisäksi käsitelty merimiesasiain neuvottelukunnassa, jossa esitykseen suhtauduttiin myönteisesti.

Esityksen valmisteluvaiheessa antamassaan lausunnossa TEM kiinnitti huomiota siihen, ettei esityksen vaikutuksia oltu arvioitu riittävästi huoltovarmuuden kannalta erityisesti viranomaisten toimivallan osalta ulkomaisessa omistuksessa olevaan, mutta Suomeen kaksoisrekisteröityyn alukseen poikkeustilanteissa. Hallituksen esitykseen tämä arviointi on lisätty.

Pertti Hämäläinen
Neuvotteleva virkamies
Työllisyys- ja toimivat markkinat osasto